

Конгрес Українських Націоналістів

Любіть Україну!

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua 15 травня 2007 року № 20 (184)

СЛУЖИЛА УКРАЇНІ

Виповнилося 87 років від дня народження видатного українського політика, громадського і державного діяча, голови Організації Українських Націоналістів (1991–2000), голови Конгресу Українських Націоналістів (1992–2003), президента Антибільшовицького Блоку Народів (1986–2003), народного депутата України трьох скликань славної пам'яті Слави Стецько, яка усе своє свідоме життя присвятила вірному служінню українському народу.

Про непересічну роль Слави Стецько у виборюванні української державності йдеться у спогадах її сучасників, запропонованих нижче.

"Слава Стецько і сьогодні є нашим провідником. Спитаймо себе: що ми зробили задля тієї справи, за яку боролася пані Слава? Ми маємо привести Україну до правдивої української влади. І це буде найбільшим пошануванням пам'яті безсмертної Слави Стецько!"

Олексій ІВЧЕНКО, голова КУН, народний депутат України.

"Своїм життям Слава Стецько довела: українська нація може реалізуватися лише у власній державі. І без націоналізму Українська держава не відбудеться. Сьогодні завдяки видатному політику це вже розуміють не лише націоналісти. Антибільшовицький Блок Народів, що об'єднав Європу й Азію, та блок "Національний фронт" стали попередниками блоку "Наша Україна". Лише справжні лідери, такі, як Степан Бандера, Слава Стецько і Віктор Ющенко, спроможні зробити Україну незалежною. А для цього треба боротися. Наша сила – у нас, у нашім народі!"

Євген ГІРНИК, заступник голови КУН, народний депутат України.

"Ми сьогодні замало віддалилися від її смерті, щоб оцінити її належно... Прийде час, коли біографи й історики займуться цією справою. Пані Слава мала дар лідера. Вона вміла згуртовувати навколо себе людей, запалювати й надихати до роботи. Вміла говорити й слухати, прислухатися до чужої думки".

Дарія ГУСЯК, колишня зв'язкова Романа Шухевича.

"Разом зі своїм чоловіком Ярославом Стецьком Слава Стецько несла правду про Україну по всьому світі. Уявити тільки – з послами невизнаної держави зустрічалися на рівних Черчілль, де Голль, Рейган, Буш, Генеральний секретар ООН Кірпатрік... До очолюваного Ярославом Стецьком (а після його смерті – Славою Стецько) Антибільшовицького Блоку Народів входили високопосадовці багатьох країн – прем'єри, міністри, спікери парламентів..."

Професор Омелян КОВАЛЬ (Бельгія)

"Треба змобілізувати всі прошарки суспільства навколо національної ідеї, щоб народ відчув себе хазяїном. Поки що ми не маємо України, за яку гинули мільйони... Треба розбудити ініціативу провідників і народу, – важливо, щоб він мав віру у своє майбутнє..."

Слава СТЕЦЬКО.

ПАМ'ЯТІ СЛАВИ СТЕЦЬКО

Міжнародний благодійний фонд імені Ярослава Стецька розпочав збирання коштів на виготовлення пам'ятника на могилі видатного українського політика, громадського державного діяча, Голови ОУН (1991– 2000 рр.), президента Антибільшовицького Блоку Народів (1986–2003 рр.), народного депутата України трьох скликань славної пам'яті СЛАВИ СТЕЦЬКО, що на Байковому кладовищі в Києві (скульптор Богдан Мазур), а також меморіальної дошки, яка буде встановлена на фасаді церкви святого Миколая Чудотворця на Аскольдовій могилі в Києві (скульптор Борис Довгань).

Звертаємося до всіх патріотів України долучитися пожертвою до вшанування пам'яті славної дочки України.

Ваші пожертви просимо надсилати на рахунок Міжнародного благодійного фонду імені Ярослава Стецька № 26001810332980 в КРУ банку "Фінанси та Кредит" ТОВ м. Київ МФО № 300937. Код ОКПО №34935844 з приміткою: на пам'ятник Славі Стецько.

СУСПІЛЬСТВО

МАТЕРИНСЬКИЙ ДЕНЬ

Розкоші і злидні материнства

Марта РИМАР, "Нація і держава"

День Матері — сонцесяйний, заквітчаний, щирий — приходить до нас у другу неділю травня. Це місяць Пречистої Діви Марії, яка благословила на хресний шлях свого единого сина — Спасителя людства. Саме у травні мати-природа виряджає доню-землю у дорогу нового життя. Стократ символічно, що у травні люди висловлюють подяку материнській самопожертві.

Звідки взялося це свято? Анна Джервіс, молода американка з Філадельфії, звернулася до законодавців із пропозицією присвячувати щороку один день вшануванню матерів і символізувати це різними кольорами квітів. У кого матір жива — мав приколоти до одягу рожеву квітку, у кого відійшла за обрій — білу. 1914 року Конгрес США офіційно узаконив День Матері. Згодом ідею підхопили у Швеції, Норвегії, Австрії, а після війни — в усій Європі. 1929 року Спілка українок Галичини звернулася до громади з пропозицією зробити й у нас цей день святом.

Втім, Україна з давніх-давен має глибоченні традиції пошанування Матері та й взагалі Жінки, жіночого начала. Згадаймо численні піснеспіви, що возвеличують материнство, підносять до небесних висот святу материнську любов: "Дякую тобі, мамо, що будила мене рано", "Мамина вишня в саду", "Проснеться матінка моя, буде питать, де була я", " Била мене мати березовим прутом, щоб я не стояла з молодим рекрутом", "Рідна мати моя, ти ночей не доспала", " Мамо, вечір догора, вигляда тебе роса", "Росте черешня в мами на городі", "Можна вибрать друга і по духу брата, та не можна рідну матір вибирати" . Згадаймо оте, Шевченкове: " У нашім раї на землі, Нічого кращого немає, Як тая мати молодая, З своїм дитяточком малим". Згадаймо, що й сама Україна — жіночого роду. І що на цій землі у прадавні часи правила ЇЇ величність Жінка-Мати. Невипадково й українські козаки обрали собі Божу Матір Покрову заступницею.

БАГАТОДІТНІСТЬ — ЗНАК ЯКОСТІ РОДИНИ

Все це — реалії духовного, вищого світу. Якщо ж поглянути на грішну землю, недосконале суспільне буття — безліч болючих питань видно неозброєним оком. Жінка (отже й мати) практично відкинута на узбіччя стосовно участі в управлінні державою на всіх владних щаблях: подібної гендерної нерівності годі шукати десь у світі шукати. Після Другої світової війни з появою диявольського конвеєра абортів материнство поступово почало вигорінюватися і навіть засуджуватися. З'явилася армія неплідних родин. З високих трибун звучали і звучать гарні слова про Матір-Жінку, а на ділі, якщо порядна мати трьох дітей домагається субсидії, то її деінде запитують: "А про що ви думали, коли дітей "робили"?". А скільки багатодітних по 20 років стоять у квартирних чергах?! Щастить одиницям, і то зазвичай "квартирне" щастя багатодітних досягається ціною митарств і принижень. Інші почасти ростять дітей у негідних звання Людини умовах. Тому й покинутих багато, і безпритульних.

Закінчення на 7-й стор.

ВІДВЕРТО

КАБМІН ПРОТИ ...ГАЗОПРОВОДУ?

Заява голови Конгресу Українських Націоналістів, народного депутата України Олексія ІВЧЕНКА з приводу вибуху на магістральному газопроводі "Уренгой-Помари-Ужгород"

7 травня в Таращанському районі Київської області на ділянці магістрального газопроводу високого тиску "Уренгой—Помари—Ужгород" стався вибух газу. Зруйновано близько 30 метрів труби діаметром 1400 мм, декілька гектарів навколишньої території повністю випалено вогнем, десятки населених пунктів Таращанського та Богуславського районів залишилися без газу.

Попри всі намагання нинішнього керівництва Мінпаливенерго та НАК "Нафтогаз України" створити в громадськості враження, що, мовляв, нічого особливого не сталося, це не сховає очевидного факту — аварій такого масштабу на магістральних газопроводах Україна досі не знала.

Вибух на газопроводі "Уренгой—Помари—Ужгород" слід розглядати не як нещасний випадок чи просту безгосподарність (хоча безгосподарності в "Нафтогазі" зараз більше, ніж будь-коли протягом існування компанії). Це закономірний, більше того, зумисний наслідок злочинних дій державних посадовців, що очолюють Міністерство палива та енергетики України і Національну акціонерну компанію "Нафтогаз України". Вибух — лише одна ланка в цілому ланцюгу подій і чинників, які відбуваються у нафтогазовій галузі після приходу до влади "біло-синьої" коаліції і мають на меті "здачу" стратегічного активу України — її газотранспортної системи.

По-перше, це системне і зумисне недофінансування дочірньої компанії "Укртрансгаз", яка здійснює транспортування газу територією України. Компанія фактично позбавляється коштів для виконання робіт з поточного ремонту та обслуговування ГТС. Так, особистим розпорядженням міністра палива та енергетики України Юрія Бойка "Укртрансгаз" змусили підписати кабальну угоду про закупівлю технологічного газу в компанії "УкрГазЕнерго" (читай — "РосУкрЕнерго"). Ціна цього газу — 130 доларів за 1000 кубічних метрів, тоді як нині діюча транзитна ставка — 1,6 долара за 1000 куб м на 100 км маршруту — обрахована на базі ціни технологічного газу не 130, а 95 доларів. Відповідно, транзитування природного газу по суті стає збитковим для "Укртрансгазу". Ще восени минулого року я неодноразово заявляв у ЗМІ — внаслідок таких дій "Укртрансгаз" буде загнано в борги, і компанія просто не матиме коштів ні для покриття заборгованості, ні для забезпечення належного функціонування газопроводів. Сьогодні можна переконатися, що саме це і відбулося.

По-друге, за ініціативою нинішнього керівництва Мінпаливенерго та НАК "Нафтогаз України" була створена компанія "Укргазмережа", до якої шляхом незаконних дій, із використанням рейдерських методів та під тиском силових структур, забирають розподільчі газові мережі від тих облгазів, які сьогодні не підконтрольні команді міністра палива та енергетики Юрія Бойка. Бажаючи якомога швидше накласти лапу на ці активи, ініціатори подібних дій абсолютно не переймаються тим, чи буде забезпечено належний рівень обслуговування розподільчих мереж в регіонах. Якщо ця практика атак на облгази не буде зупинена, то вже в найближчому майбутньому аварії, подібні до вибуху на магістральному газопроводі "Уренгой—Помари—Ужгород", неминуче стануться і на розподільчих мережах. Це може статися завтра чи післязавтра — а може відбутися навіть сьогодні.

По-третє, 16 січня 2007 року з ініціативи все того ж Юрія Бойка Кабмін прийняв постанову №31, відповідно до якої в "Укртрансгазу" та облгазів забрали право збирати кошти зі споживачів за надані послуги з транспортування газу. Це право було передано компанії "УкрГазЕнерго". Таким чином, кошти, які мали б надходити до державного "Нафтогазу", скеровуються в підконтрольні нинішньому керівництву Мінпаливенерго структури — "УкрГазЕнерго" та "РосУкрЕнерго".

Надзвичайна подія на магістральному газопроводі "Уренгой—Помари—Ужгород" — доказ того, що влада більше не має права закривати очі на те, що коїться в нафтогазовій галузі з подачі міністра палива та енергетики Бойка та його "команди". Кабінет Міністрів повинен провести детальне розслідування причин вибуху та терміново вжити заходів, які не дозволять перетворити нафтогазову галузь України в майданчик для приватних комерційних ігор тих, хто сьогодні очолює Мінпаливенерго та "Нафтогаз". Якщо ж цього не станеться, це означатиме, що КМУ сам є учасником процесу умисного нищення газотранспортної системи України.

Прес-служба КУН

БЛАГОДІЙНИЦТВО

"КАРІТАС" — ЦЕ МИЛОСЕРДЯ

Назва благодійної організації католицької церкви "Caritas" з латинської перекладається як доброчинність, милосердя, благодійництво, прихильність, любов. Діяльність організації цілком відповідає її назві — це по-християнськи безкорислива допомога ближнім, які потрапили у велику біду: дітям з неблагополучних сімей, сиротам та "дітям вулиці", інвалідам, невиправним, так званим "бомжам", ВІЛ-інфікованим, людям з алкогольною та наркотичною залежністю, біженцям та репатрійованим, жертвам торгівлі людьми, жінкам-в'язням та їхнім дітям, одиноким людям похилого віку та багатьом іншим — незалежно від їхнього віросповідання, раси чи соціального походження.

Інна ВОЛОСЕВИЧ,
"Нація і держава"

У XVII столітті у Франції отець Вінсент де Поль засновував чернечу конгрегацію "Дочок милосердя" (або сестер-шариток. "Карітас" французькою мовою звучить як "шаріте"). Це були перші черниці, не обмежені мурами монастиря. Сестри-шаритки працювали в лікарнях, в'язницях, серед бідних. Згодом отець Вінсент заснував "Товариство допомоги підкинутим дітям", де черниці доглядали за бідними або "незаконнонародженими" дітьми. Це товариство дало початок міжнародній системі "Карітас".

Сьогодні "Карітас" є всесвітньою мережею благодійних фондів та установ, діяльність яких зосереджена на різних рівнях: парафіяльному, єпархіяльному, національному та міжнародному. Перші подібні організації з'явилися в Італії після Другої світової війни. В 1950 році був заснований "Карітас Інтернаціоналіс", що на даний час об'єднує 146 національних католицьких організацій. Основна їхня місія полягає у плеканні традицій благодійної діяльності та здійсненні християнської соціальної роботи, яка є практичним виявом любові та милосердя церкви до ближнього. "Карітас Інтернаціоналіс" є конфедерацією семи автономних членів — регіональних "Карітас", одним з яких є "Карітас Європа". Сьогодні до складу "Карітас Європа" входять національні організації з 43-х європейських країн.

Місто Львів з середніх віків до Другої світової війни входило в європейську спільноту. Відповідно, у Львівській архієпархії аж до 1939 року існували структури католицького "Карітасу". Після розпаду Радянського Союзу і легалізації Української Греко-Католицької Церкви (УГКЦ) в 1991 році в Західній Україні почали виникати поодинокі організації "Карітас". Спочатку їхнє завдання полягало лише у розподілі гуманітарної допомоги, що надходила із Заходу.

Конкретні напрямки соціальної допомоги — опіка над дітьми-сиротами, літніми людьми, людьми з особливими потребами та інші — формувалися в ході накопичення досвіду благодійної діяльності, глибокого розуміння потреб місцевого населення. Паралельно йшов процес зростання кількості благодійних організацій "Карітас", поширення їхньої діяльності за межі Західної України. В 1994 р. було створено Міжнародний Благодійний Фонд "Карітас України" та його керівний і координаційний центр —Національне Бюро (розташоване у Львові), основним завданням якого стало об'єднання окремих організацій "Карітас" в мережу єдиної організації "Карітас України". На сьогодні "Карітас України" — це мережа 11 єпархіальних "Карітасів" (у Києві, Львові, Донецьку, Ужгороді, Івано-Франківську, Сокалі, Стрию, Бучачі, Коломиї, Дрогобичі, Тернополі), які, в свою чергу, об'єднують на місцевому рівні парафіяльні "Карітаси". З 1999 р. "Карітас України" є повноправним членом "Карітас Інтернаціоналіс".

Пропоную вашій увазі розповідь про діяльність "Карітасу" у моєму рідному місті Львові, з якого мережа благодійних центрів поширилася на всю Україну.

Закінчення на 8-й стор.

ПРАВДА ПРО ЗЛОЧИНИ КОМУНІСТІВ

Англомовний переклад документальної книги ЗЛОЧИН вийшов з друку у видавництві ФОРТУНА під назвою "GENOCIDE IN UKRAINE" — НАРОДОВБИВСТВО В УКРАЇНІ.

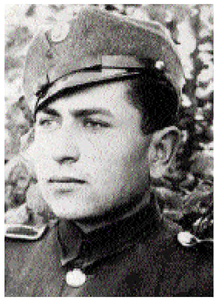
Книга містить 496 сторінок і 256 світлин. У ній описується правда про знищення української нації голодомором у жахливі 1932—33 роки в Україні. Текст побудований на спогадах 151 свідка тих трагічних подій.

Видання, звичайно, не спроможне охопити всі злочини, скоєні проти української нації, оскільки багато з них до сьогодні закриті і потребують розслідування. Сталінська система знищила велику кількість людей, і ще ніхто нікого не судив за скоєні злочини. Колишні злочинці сьогодні займають державні посади і старанно стримують розвиток незалежної Української держави.

Висловлюємо глибоку вдячність усім дописувачам, співробітникам і жертводавцям за підтримку цієї важливої історичної праці.

Комітет фінансування книги
Fund Committee For The Book ZLOCZYN Комітет Фонду Для Книги Злочин Ukrainian House P.O. Box 78 – ESSENDON VIC 3040
AUSTRALIA
Tel. (03) 93751781 Fax. (03) 93261065

З ювілеєм!

Вітаємо шановного голову Зборівського районного Братства ОУН-УПА, члена районного проводу Конгресу Українських Націоналістів, учасника бойових дій, хорунжого ОУН-УПА, дивізійника, довголітнього політв'язня, який пройшов через пекло тюрем і таборів (заслання не могло вбити в його серці любові до України), жителя міста Зборова **Миколу Самиціва — "Дуба"** з 85-річчям!

У день Вашого ювілею, шановний Миколо, прийміть нашу шану і любов. Міцного здоров'я Вам на довгі роки, добра і сили, невичерпної енергії і вимріяної волі, снаги і непохитної віри в те, що Ви здобували для свого народу і незалежної України.

Вам вісімдесят п'five!

Вам вісімдесят п'ять! Та хіба це літа,
Коли очі горять і душа молода.
Не журіться, що роки минають
І не виливайте в сльози почуття,
Бо така є правда, що літа минають,
А за ними все наше життя.
Ви не сумуйте, що роки минають
Ще до століття довгий вік.
Хай буде радісним наступний кожний рік.

З пошаною та любов'ю,
П. Касінчук, Обласне Братство ОУН-УПА– "Лисоня",
Б. Когут, Обласна Спілка політв'язнів і репресованих,
Д. Кіндзерський, Конгрес Українських Націоналістів,
М. Бендина, Львівське Братство дивізійників,
І. Коваль, районна Спілка політв'язнів і репресованих,
В. Фрей, районне Братство ОУН-УПА,
Друзі по підпільній боротьбі і дивізії, вся родина Зборова, Денисіва, Стрия.

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 32-05-03	Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34	Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92	Луганськ	Костянтин Філімоненко	(0642) 53-96-85	Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48	Луцьк	Мельник Євген	(0332) 78-07-65, 72-87-95	Суми	Перетятько Олексій	(0542) 25-88-98
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32	Львів	Вовк Михайло	(0322) 38-67-63	Тернопіль	Чибрас Володимир	(0352) 52-56-91
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82	Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90	Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35	Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45	Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25	Одеса	Парфенюк Василь	(048) 75-83-113	Хмельницький	Вітряний Олесь	(0382) 65-32-01
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93	Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053	Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
			Рівне	Кривко Ігор	(0362) 23-78-55	Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
						Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

Найближчими днями стане відомою дата проведення дочасних парламентських виборів. Те, що вони відбудуться, навіть попри шалений спротив соціалістів на чолі з Морозом, є зрозумілим. (Очевидним є і те, що ніхто всерйоз, за винятком кількох одіозних політичних персон, на кшталт Волги чи Бокия, вже не заїкається про проведення позачергових президентських виборів).

Михайло СИДОРЖЕВСЬКИЙ, "Нація і держава"

НА ЧАСІ

КРАЇНА ПЕРМАНЕНТНОГО ВИБОРУ

Однак важливим залишається питання: коли саме відбудуться вибори до Верховної Ради? Прийнято вважати, що їхнє відтермінування на осінь виявиться на руку коаліції; мовляв, за цей час уряд встигне "нагодувати" народ різними соціальними подачками і солодкими обіцянками, що й зумовить зростання електоральних симпатій на користь провладної коаліції. Проведення ж виборчої кампанії влітку, навпаки, дозволить опозиції скористатися на свою користь плодами теперішньої політичної кризи.

Коментувати подібні судження складно, не володіючи належною інформацією, підкріпленою об'єктивними соціологічними дослідженнями, однак, поза всякими сумнівами, затягування з проведенням виборів є шкідливим для країни загалом, якщо керуватися державними, а не партійними чи корпоративними інтересами, оскільки політична нестабільність і очікування, як відомо, не сприяють розвиткові бізнесу, особливо інвестиційного, а також гальмують приватизаційні процеси, негативно впливають загалом на економіку країни.

Втім, запідозрити очільників коаліції, а надто таких, як той же Мороз чи Симоненко, у відстоюванні державницьких інтересів, було б більш ніж наївно, оскільки вже й сліпому видно, чим вони керуються у своїх діях.

Наразі залишається незрозумілим кінцевий результат перманентних перемовин, які тривають як у форматі т. зв. робочої групи, так і на рівні перших осіб держави – Президента і Прем'єр-міністра. Станом на понеділок ясності ще не було, хоча після суботнього засідання з'явилися якісь обнадійливі перспективи. Принаймні, про це говорили представники як Секретаріату глави держави, так і Партії регіонів. Щоправда, тут же в пресі з'явилася "заява лідерів коаліції", розповсюджена прес-службою Верховної Ради, в якій владна коаліція поставила вимогу від Генпрокуратури "дати невідкладну правову оцінку твердженням керівника головного управління з питань діяльності правоохоронних органів Секретаріату Президента Валерія Гелетея про підготовку замахів на представників опозиції". "В. А. Ющенко ще раз підтвердив: домовлятися з ним не має смислу, оскільки мета Президента – не пошук компромісу, а пошук способів денонсації політичної реформи, узурпації влади в Україні", – такий висновок зробили автори заяви, за якою стирчать вуха спікера.

Якщо оцінювати політичну ситуацію, яка нині склалася в країні, то найправильніше її можна охарактеризувати як непрогнозовану. Вочевидь, Президент останнім часом змінив свої позиції. Призначення на пост секретаря РНБОУ досвідченого апаратника і авторитетного політика Івана Плюща не лише ще більше посилить президентську вертикаль, а й значно активізує діяльність Ради нацбезпеки і оборони, виведе цей державний орган на рівень одного з ключових в державній ієрархії, що є надзвичайно важливим з огляду на очікувані випробування.

Разом з тим, відкритим залишається питання: яким чином буде надалі просуватися робота з узгодження всіх питань, пов'язаних з проведенням виборів. Чи робоча група збереже свій статус, чи доведеться шукати інших форм, про що вже натякав Президент.

Про Конституційний суд і його рішення щодо указів Президента про розпуск Верховної Ради якось непомітно уже майже забули. Зрештою, це закономірно, оскільки КС фактично є недієздатним. За дев'ять місяців роботи не винесено жодного рішення. Крім того, як відомо, трьох суддів з 18-ти глава держави звільнив. Скоріш за все, цей орган найближчим часом з тих чи інших причин навряд чи зможе продукувати рішення державної ваги. А навіть якщо таке диво і станеться – тоді нема ніякої гарантії, що ці рішення, незалежно від того, на чию вони виявляться користь, будуть проігноровані основними учасниками політичного процесу.

Така вже в нас країна, і такі в ній суди і судді, навіть найвищого рівня і статусу.

Отож, суспільство поступово звикає до того, що дочасні парламентські вибори (влітку чи восени) таки відбудуться. Однак заплутаним є питання про те, в якому форматі йтимуть на них основні учасники. Хоч як би опиралися соціалісти, але їм таки доведеться долучатися до виборів. Зрозуміло, що з підмоченою репутацією лідера соціалістам навряд чи варто на щось розраховувати. А тепер уже й не зовсім зрозуміло, чи візьмуть їх до себе в список регіонали; за деякими прогнозами і припущеннями, цього може й не статися. Щодо комуністів, то Симоненко обрав, як для себе, доволі правильний напрямок агітації: нещадна критика Президента і його оточення. Іноді складається враження, що лідер комуністів не дружить з головою, настільки абсурдними є його деякі пасажі. Проте насправді Симоненко чітко орієнтується в ситуації і наполегливо підбирає найрадикальніших з середовища Мороза і Януковича, не гребуючи і електоратом Вітренко чи інших лівацьких маргіналів.

Не все ясно (це вже традиція) в політичному середовищі, яке складають НСНУ, БЮТ, "Народна самооборона" і "Українська правиця". З таборів цих сил лунають різні заяви, які нерідко суперечать одна одній. Хоча й прогнози – річ невдячна, але, скоріш за все, всі чотири сили йтимуть на вибори окремо. Хто зрештою долучиться до НСНУ, і в складі якого табору опиниться Конгрес Українських Націоналістів – питання наразі залишається відкритим.

Найближчим часом, залежно від ситуації, можна очікувати радикалізації настроїв БЮТ і його лідера. Особливо це ймовірно за умови, якщо буде затягуватися рішення щодо терміну проведення виборів, а також, якщо датою їхнього проведення буде осінь.

Тим часом цікаву інформацію оприлюднив днями призначений Президентом суддею Конституційного суду Степан Гавриш. На його думку, Віктор Ющенко може прийняти рішення про відставку Кабінету міністрів у випадку, якщо прем'єр-міністр Віктор Янукович не підпише на цьому тижні "контракт про політичну стабільність". "Якщо Ющенко побачить, що Янукович не готовий до підписання контракту, то він прийме різкі рішення – аж до відставки уряду", – сказав Гавриш.

Отож – країна перманентного вибору починає готуватися до позачергових, але, здається, ще не вирішальних виборів.

Боротьба за Україну і за владу в Україні триває.

ЧЕСТЬ НАЦІЇ

З КОГОРТИ ГЕРОЇВ

Відбудеться урочиста академія з нагоди 100-річчя від дня народження О. Ольжича

З ініціативи Київської міської організації ОУН та Київської міської організації Всеукраїнського жіночого товариства ім. Олени Теліги 19 травня 2007 року відбудеться Урочиста академія з нагоди 100-річчя від дня народження визначного політичного діяча, відомого поета і вченого Олега Кандиби-Ольжича.

В академії візьме участь Голова Організації Українських Націоналістів, голова Фундації ім. О. Ольжича Микола Плав'юк, представники громадських організацій та партій.

Перед присутніми виступлять дипломанти відбірного туру всеукраїнського конкурсу на краще виконання творів Олени Теліги "Щоб далі йти дорогою одною...", а також заслужена артистка України Світлана Мирвода, відомі митці Києва.

Місце проведення: Київ, вул. Володимирська, 57, Будинок вчителя, молодіжна зала, 3 поверх. *Початок о 12.00.*

Олег Кандиба-Ольжич народився 21 липня 1907 року в Житомирі. Його батьком був відомий український поет Олександр Олесь.

Олег був свідком бурхливих і трагічних подій української революції 1917 року. У 1919 році його батько стає культурним аташе Української Народної Республіки в Будапешті, що згодом негативно відбилося на долі Олега та його матері, які після поразки УНР та з приходом радянської влади стали "ворогами народу".

У січні 1923 року Олег з мамою покидають Україну й прибувають до Берліна. Там довго не затримуються й переїжджають до Чехословаччини.

До 1924 року О. Кандиба навчається в Українському Громадському Комітеті в Празі, а в зимовому і літньому семестрах 1924–1925 років стає слухачем філософського факультету Карлового університету. Водночас він відвідує лекції з передісторичної археології та історії мистецтва, пише наукові та дослідницькі роботи з археології та суспільствознавства.

Грунтовні праці молодого археолога привертають увагу фахівців Гарвардського університету. Олега Кандибу запрошують до США, а згодом до Італії, де він читає лекції.

Навчання на філософському факультеті Олег Кандиба завершив у 1929 році, водночас навчаючись на літературно-історичному відділі Українського педагогічного інституту імені М. Драгоманова.

За життя О. Ольжич видав лише дві книжки поезій: "Рінь" (Львів, 1935) та "Вежі" (Прага, 1940). Третя збірка "Підзамчя", упорядкована самим автором, побачила світ уже після його смерті.

У 1929 році О. Кандиба вступає до Організації Українських Націоналістів й одразу ж стає її провідним діячем. На доручення голови ОУН Є. Коновальця він організував "Культурну референтуру ОУН", яка налагодила випуск легальних і нелегальних видань українських націоналістів, об'єднала довкола себе чимало відомих діячів культури та мистецтва.

О. Ольжич був одним із будівничих та оборонців Карпатської України, яка постала у березні 1939 року внаслідок розвалу Чехословацької Республіки.

З вибухом Другої світової війни О. Ольжич на чолі перших похідних груп ОУН вирушає в Україну й очолює націоналістичне підпілля в Києві.

З його ініціативи у столиці розпочинається розбудова українського політичного і культурного життя. Постає Українська Національна Рада, як майбутній парламент незалежної України. Починає виходити газета "Українське Слово", організовуються інші українські інституції.

З метою мобілізації народу на побудову Української держави О. Ольжич організовує багатолюдне відзначення та звеличення подвигу героїв, які у 1921 році були розстріляні більшовиками поблизу села Базар, що на Житомирщині.

Активізація діяльності ОУН на східних теренах призводить до масових арештів у Києві. Зокрема, заарештовано, а згодом страчено у Бабиному Яру Олену та Михайла Теліг, Івана Рогача, Петра Кошика, Ореста Чимеринського та інших діячів ОУН.

На той час О. Ольжич як заступник Голови ОУН фактично керує всією роботою націоналістичного підпілля в Україні. Він покидає Київ та оселяється на Прикарпатті, де на той час вже активно діють партизанські відділи ОУН та загони УПА.

Усвідомлюючи неминучість поразки у війні Німеччини та окупації Радянським Союзом території України, О. Ольжич ухвалює рішення про створення "Куреня смерті", загону добровольців, який мав залишитися за лінією фронту з метою проведення широкомасштабних диверсійних акцій в тилу ворога. Очевидно, що він добре розумів приреченість людей, які б відважилися на цей крок, однак вважав, що ідея нових Тернопілів чи Крутів неодмінно підніме на нову боротьбу майбутні покоління українців. Щоправда, О. Ольжичу так і не вдалося реалізувати свою ідею.

Фашисти чатують за ним, а в травні 1944 року на конспіративній квартирі у Львові гестапівці знаходять й заарештовують його.

Як особу особливо небезпечну для Рейху, його відправляють на допит у Берлін, а згодом у концтабір Заксенхаузен, де після неймовірно жорстоких катувань він загинув. Фашисти боялися О. Ольжича навіть мертвого, а тому тіло героя було спалено у крематорії.

ЧИТАЦЬКА ПОШТА

ГНАТИ В ШИЮ, І НЕГАЙНО

Переглянувши нещодавно книгу "Українська фалеристика. З історії нагородної спадщини" (Київ. Либідь. 2004 р.), до якої "приклався" їхній (не наш!) віце-прем'єр-міністр Дмитро Табачник, я відразу зрозумів, що з нього такий письменник, як з мене архієрей. Цікаво, який бовдур давав йому вчені звання доктора історичних наук, професора, академіка АПНУ? Судячи з вищезгаданої праці, я певен: за інформацію, що знаходиться на 436 сторінці, в школі він би отримав двійку! Когорта кумівських "проффесоров" для "понтів" покупляли собі вчені звання, але знань не купиш. Табачник пише, що в боях за "визволення" Овруча в січні 1944 року брала участь і кавалер Ордена Б. Хмельницького III ст. "партизанка-розвідниця Є. А. Будилевська". По-перше, Табачнику Дімі не відомо, що Овруч "звільнено" ще 17 листопада 1943 року. По-друге, я непогано знаю історію Овруччини, та й у багатьох місцевих краєзнавців, істориків, пошуковців запитував, але ніхто мені нічого не сказав про "партизанку Бодилевську". Може, то була одна з семи військово-польових жінок Сабурова, за наказом якого, до речі, під час війни був знищений Успенський Собор Києво-Печерської Лаври. Цей дуже охочий до "походеньок" з коханками "герой" був страшним садистом, який всіх партизанів вважав "изменниками Родины" і міг запросто забити цвяха в голову живій людині. Це він своїх "партизанок" кавалерами поробив...

Читаючи писанину, до якої прикладаються Табачник та йому подібні, думаєш: якби вони мали совість, то вже давно взяли б свої валізи і — nach Osten, в Московію або на "землю обетованную", на свою історичну батьківщину. Після такого очищення Україна нарешті б стала Україною.

Олексій КРАВЧУК,
с. Велика Фосня,
Житомирська область

ДОСИТЬ ЗВОЛІКАТИ!

У Літині на Вінниччині біля могили воїнів Чорноморського коша Армії УНР відбувся молебень і мітинг скорботи з нагоди 88-х роковин з дня трагічної загибелі великої групи захисників Української Народної Республіки.

У поминальному заході взяли участь представники влади, ра-йонних та обласних організацій національно-демократичного спрямування, жителі Літина.

На мітингу виступив краєзнавець, дослідник трагічних подій березня 1919 року А. Ногатенко, який розповів, як на беззбройних новобранців з Літинського та Бердичівського повітів ще не зовсім сформованого коша Армії УНР зненацька напали бандити Примакова. З небаченою лютою і жорстокістю порубали і розстріляли вони близько 740 новобранців. Літинчани досі згадують, як потім декілька днів підводами звозили трупи з вулиць закривавленого села.

Голова обласної організації КУН Віталій Гусар наголосив, що трагічні події в Літині дуже схожі на те, що 29 січня 1918 року сталося із захисниками Києва на станції Крути.

З обуренням учасники мітингу говорили про млявість, нерішучість, слабохарактерність тодішньої влади, очолюваної соціалістами типу М. Грушевського та В. Винниченка, які вчинили страшний злочин перед українським народом — розпуск кадрового війська.

У виступах звучало невдоволення повторенням помилок Центральної Ради нинішніми політиками з національно-демократичного блоку. Через такі помилки ми втрачаємо час, губимо Українську Україну.

Час перестати плазувати перед Росією, що вже понад 15 років з ядерною зброєю в Криму глузує над українською незалежністю, не визнає кордонів ні на суші, ні на морі. Україна вже 15 років є "прохідним двором" для відвертого ворога.

Маємо гарний приклад Прибалтики і Грузії, які гідно дають відсіч усяким замахам москалів на їхню незалежність.

Час дати оцінку продажній журналістській братії на радіо і телебаченні. Ганьбою є те, що український політик розмовляє російською мовою. Дуже мляво проводиться в країні просвіт-ницька робота щодо злочинів комуністів, НКВС-КДБ, союзу радянських офіцерів, зграї козачих об'єднань.

Комуністичні голови сільрад продовжують спустошувати села і здеморалізовувати населення, розпродувати майно, закривати школи, а на їхньому місці відкривати московські церкви. Сьогодні навіть загартовані патріоти розгублені, розчаровані і безпорадні.

Невже ми забудемо Мазепу, Полуботка, Сковороду, Котляревського, Шевченка, Донцова, Міхновського, Коновальця, Бандеру, Курбаса, Довженка, Стуса?

Земляки, хіба ви не розумієте: згаємо час — повторяться Крути та Літин?!

Георгій МОВЧАН,
Вінницька область

ПРОЗРІННЯ

Народився я в Ніжині, а жити доводиться в Криму, де панує московський шовінізм. Огидно дивитися повсякдень, як нас, українців, на нашій землі ображають, принижують, вибивають з усіх владних структур всілякі азарови, табачники, що прикривають українськими прізвищами своє сіоністське нутро.

Мені вже сімдесят п'ять років. Був колись військовим льотчиком-винищувачем. Майстер спорту, здобув дві вищі освіти. Та довгий час я не міг зрозуміти, чому наш народ такий безпомічний і несвідомий. Це ж треба: за яничара Януковича проголосували мільйони наших громадян! Виходить, що ми власними руками копаємо собі могилу...

Прозріння моє почалося 2004 року, під час президентської виборчої кампанії, під впливом почутого на мітингах, читання агітаційної літератури і преси. Особливо багато дала мені газета "Нація і держава". Нарешті я повернувся до рідної мови. Купив українсько-московський словник (не пишу "російський", бо в цьому слові приховується історична несправедливість, злочин москалів, які украли в нас наше ім'я).

Невдовзі я відчув, що правду кажуть: один у полі не воїн. Для того, щоб успішно боротися за волю і долю України, треба брати участь у патріотичній політичній організації. Спочатку вступив у "Нашу Україну", але, відчувши її опортуністичність, перейшов в Українську Народну партію, очолювану Юрієм Костенком, але й тут мені не сподобався ліберальний душок. Мені імпонує консерватизм, націоналізм. Тепер я член Конгресу Українських Націоналістів. Активно відвідую партійні збори, друкуюся в "Кримській світлиці". Пильно стежу за діяльністю кримських татар. Ось у кого кипить національний, націоналістичний дух! Сотнями, а то й тисячами виходять вони на майдани і до крові б'ються за свої права, мужньо і жертовно намагаються повернути собі землю, яку захопили вороги. А ми, українці, не встигли постояти, погаласували трохи на майданах й розбіглися по домівках, а тепер нарікаємо, що життя наше не змінилося на краще, а навпаки, стає все гіршим. А Москва тим часом не спить, ретельно підготовує свою "п'яту колону", тренує і школить своїх яничар. Ми ж забули велике гасло українських націоналістів: Здобудеш незалежну державу, або згинеш у боротьбі за неї!

Слава Україні! Героям слава!

В. АНДРУСЕНКО (ВЛАСОВ),
м. Сімферополь

P. S. *Збираюся поміняти прізвище Власов на материнське, Андрусенко, та, на жаль, ще не встиг цього зробити.*

ДЕ МЕЖА ОБЛУДИ!

Шановний головний редакторе!

Звертаюся до Вас з приводу статті в №1-2 ц. р. "Свята брехня в політиці". Я не хочу читати газету, в якій в ранг святості підноситься брехня. Дуже боляче читати, коли автор дає таку характеристику відомому українському історику М. С. Грушевському. Я раджу прочитати, що про нього писала українська радянська енциклопедія 1979 р., яка, як відомо, абсолютно не симпатизувала його патріотичним поглядам. Це безграмотність, яка межує з невіглаством. Якщо людина неосвічена, мислить такими відсталими категоріями, то їй не можна цього заборонити, але коли ці категорії поширюються на 60-тисячну аудиторію, то авторитету це не додає Вашій газеті.

І на закінчення. Якщо ваша газета є пропрезидентською (а я до цього часу так вважала), то я б не радила, щоб характеристику всенародно обраному Президенту давала людина з таким обмеженим світоглядом. Якщо автор не розуміє дій Президента, то це його проблеми, а обвинувачувати Президента в цьому вкрай неетично.

З повагою Ніна ТАНЮК,
м. Житомир

Від редакції: *Поділяючи стурбованість автора стосовно термінології, використаної в одній зі статей часопису, ми все ж радимо шановній дописувачці навчитися відрізняти критику на адресу Президента В. Ющенка, яка йде від українських патріотів, тих, хто вболіває за Україну і нею живе (саме такі матеріали Ви можете прочитати на сторінках "Нації і держави") — від злісної чорної критики україноненависників.*

Щодо ролі М. Грушевського (а особливо — В. Винниченка) в українській історії, то, шануючи його заслуги перед Україною як історика, радимо проте менше вірити на слово радянським виданням, а більше читати праці авторитетних українських істориків. Тоді Ви дізнаєтеся багато цікавого і навіть несподіваного для Вас. Звичайно, якщо справді хочете знати правду.

КОНТРОВЕРСІЇ

Степан ПРОЦЮК

МОВА, ЯК МІРАЖ

Йду нещодавно своїм Івано-Франківськом. У центрі красується вивіска дитячого супермаркету: "Антошка". О, мій старший син теж називається Антон, добре!

— Може, Антошко? — подумав мій наївний розум. — Може, випадково помилилися з останньою буквою? Мовляв, мало бути "о", а вийшло "а", яка різниця? Основне, щоб товар був якісним!

Заходжу до маркету. Перепитую. На мене дивляться, як на прояву із вісімнадцятого століття:

— Мужчина... ми нічого не знаємо... не заважайте працювати... це мережа маркетів на всій Україні так називається... це фірмовий бренд...

Я подякував і вийшов. Спочатку хапнув ротом повітря. А потім подумав: А що ж тут дивного, кумедний чоловіче? Все правильно: хто платить, той вибирає музику. Клонованим Україною маркетам важливий їхній "бренд". А їхня торгова марка озвучена мовою, якою вони розмовляють. І хто би порпався у генеалогічному дереві бізнесовців? Ось один із найбільших російських магнатів має надто російське прізвище — Дерипаска. А той депутат Думи північного сусіда, що шматував на клапті український прапор? Яке його прізвище? Лисенко. Коментарі потрібні? Не думаю. Адже відречення від чогось близького і рідного, нехай і в минулому, завжди супроводжується шаленими приступами ненависті до цього об'єкту. А ним може бути і колись кохана жінка, і естрадний кумир, і забута Вітчизна...

Ішов я далі своїм Івано-Франківськом. Мені траплялися час від часу вивіски чи оголошення мовою старшого брата, але я вже не звертав на них уваги. Бо людина, як відомо, звикає до всього. Цікаво, якщо би пів-Саратова чи Рязані обклеїти вивісками, до прикладу, "Гуртівня" чи "Перукарня", то як би реагували наші "толерантні" "старші брати"? Або якщо би так склалося, що у санкт-петербурзьких школах одного прекрасного дня був би впроваджений, як обов'язковий, урок української мови? Іншого дня — урок української історії, але не за Ключевським чи Соловйовим, а принаймні за працями Полонської-Василенко, яка, до речі, була росіянкою за національністю? Ще іншого — урок української літератури: Шевченко, Маланюк, Багряний, Осьмачка? Це був би прекрасний спосіб більше знати про "братню" країну російським школярикам! Лише можемо здогадуватися, як би відреагувала на такий крок до зближення і справжньої толерації прогресивна російська громадськість, що, як відомо, складається не з дітей, а з дорослих?!.

Йшов я собі далі. І думав про те, що, може, це все і нормально? Адже повинні бути уніфіковані засоби спілкування, бо ми рухаємося до глобалізації. Правда, передовсім із Росією. Може, не варто панікувати, що українська мова стає фольклорним міражем? Що може проминути кілька десятиліть — і її обличчя повoлі покриватиме восковий глянець покійниці? Що наші внуки, коли так "гарно" розвиватиметься мовна ситуація, скажуть років через п'ятдесят:

— А що ж ви хотіли? Ваша мова стає мертвою. І її не воскресити жодними реанімаціями і надскладними операціями. Чому раніше не дбали? Не протестували? Чому вас, україномовлюбців, було так мало? Чому жерлися між собою? Чому не могли ні про що домовитися ваші праві партії? Чому ви всі збайдужіли, дбаючи передовсім про власний матеріальний добробут, як колись частина козацької старшини про свої маєтки? Чому ваші партії були такими дрібно-самозакоханими і сповненими вузького егоїзму та сектанства? Чому ви все переклали на наші плечі? Чому постійно кивали на ваших сусідів, це вони, мовляв, в усьому винні? Чому не були спроможними народити харизматичного лідера, жорсткого і сильного?

Чому слово "патріотизм" у вас ставало тільки зручним способом заробітку? Чому це? Чому онте?

І ми будемо червоніти. І сором виїдатиме наші очі. Чому наші онуки кажуть: "Ваша мова"? Чому вони такі роздратовані і байдужі? Егоїстичні?

Але найсумнішим буде те, що ми не зможемо дати їм виправдальних відповідей. А якщо і зможемо, то ці відповіді тхнутимуть пристосуванством і брехнею...

 ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ

ПРАВДА ЗРОБИТЬ НАС ВІЛЬНИМИ

Василь ЗАЄЦЬ,
"Нація і держава"

Демагогічно заявивши про визнання Української Народної Республіки і права українського народу на самовизначення, більшовики насправді не збиралися давати можливість українцям самостійно порядкувати на своїй землі. Спираючись на підтримку місцевих більшовицьких організацій та зросійщеного населення, ленінські емісари влаштовували в українських містах збройні повстання проти Центральної Ради, встановлювали на території України радянську владу. В Харкові було опубліковано Маніфест ЦВК Рад України про скинення Центральної Ради (30 грудня 1917 року). Більшовицький Уряд надіслав до Києва ноту, вимоги якої були грубим втручанням у внутрішні справи Української держави. На початку січня наступного року маріонетковий Народний секретаріат у Харкові виносить постанову про формування частин Червоної гвардії для боротьби проти Центральної Ради. Та замість того, щоб протиставити більшовицькій навалі українську мілітарну силу, винниченківці роблять усе для того, щоб позбавити Україну тієї сили. Так, наприклад, усунувши генерала Павла Скоропадського з посади командуючого Першим Українським корпусом, вони доводять до того, що ця бойова одиниця (60 тисяч вояків) незабаром перестала існувати. Рішенням Генерального секретаріату з посади генерального секретаря військових справ усунуто Симона Петлюру, який намагався створити українську армію. Якраз за це його дуже не любив Володимир Винниченко, тож у своїх спогадах намагався сплюжити майбутнього Головного Отамана – улюбленця вояків УНР: "Соціаль-демократична фракція Центральної Ради взяла його діяльність під сувору критику. Йому було поставлено в вину й його любов до парадів, до зовнішніх ефектів, його нездатність до організаційної праці, його неуцтво в військових справах, його метушливість і саморекламу". Руйнуючи обороноздатність України, винниченківці звертаються до крайових урядів, що виникли на території Росії, з нікчемним наполяганням діяльно взятися за формування федеративного уряду Росії. На ще не окупованій більшовиками території України проводяться вибори до Українських Установчих Зборів. У той час, коли очолювані В. Антоновим банди червоноармійців дезорганізували життя в УНР, Генеральний секретаріат під головуванням того ж Винниченка породжує звернення до солдатів з приводу унеможливлення нормального постачання в Росію хліба, бо ж, мовляв, "український народ всею душею бажає допомогти і хлібом, і всім, що він має, своїм братам...". "Брати" ж під командуванням колишнього жандармського полковника Муравйова рушили в похід на Київ, захистити який Центральна Рада уже не могла, бо від неї втекли всі полки з гордими іменами славних гетьманів,– полки, які ще недавно готові були дати гідну відсіч будь-якому ворогу України. Один із тодішніх старшин, оповідаючи про організацію Першого Сімферопольського полку імені Петра Дорошенка, зауважив, що творення бойових одиниць відбувалося стихійно, без державної опіки і координації з боку Центральної Ради: "А делегат, якого ми вислали до Центральної Ради за порадою, повернувся ні з чим. Якимось дивним безглуздям повіяло з Києва. А як хотілося, щоб усі там були геніями, як хотілося бачити в тих провідниках справжніх вождів революції. Треба було розпочинати самим". Але такий організм, як армія, не може народитися в результаті самодіяльності ентузіастів. Тож коли з наближенням муравйовських головорізів до столиці місцеві більшовики почали збройне повстання проти Центральної Ради, для його придушення змушений був рушити Гайдамацький Кіш Слобідської України Симона Петлюри, покинувши місце дислокації під Крутами. На станції залишилося кілька сотень погано одягнених, недостатньо озброєних і навчених студентів і школярів, триста з яких полягло геройською смертю в нерівному бою з озвірілим ворогом.

Світлина Олекси ВАЩЕНКА

"Ми були проти рідного війська й разом з большевиками розкладали соціалістичною пропагандою полки, дивізії та корпуси, стихійно воскресавші козацтво, а тому – лишившись без збройної сили — посилали школярів під Крути на заріз московським харцизякам!" – так оцінив тяжкий злочин проти українського народу, вчинений Центральною Радою і її Генеральним Секретарем, один з тодішніх політичних діячів. Ціною того злочину стали мільйони українців, що загинули від організованих більшовиками голодоморів, від жорстоких репресій московського режиму. А ось що пише з цього приводу Володимир Винниченко: "Єдиною активною мілітарною нашою силою була наша інтелігентна молодь і частина національно-свідомого робітництва, яке гаряче стояло за українську державність, розуміючи за нами ту державність так само, як і ми її розуміли. І не можна без великого болю й сорому згадати, як ми цвіт нашої нації, найкращий елемент її посилали на смерть в ім'я боротьби за чужу нам державність, за охорону панування вічно ворожих до нашого національного відродження кляс на Вкраїні".

Ось так оцінює ту трагічно-героїчну епоху політичний банкрут і мерзенний злочинець, з вини якого було втрачено неповторний шанс назавжди вирвати Україну з московського ярма. Цей самозакоханий нарцис посмів приписувати собі і своїм поплічникам якісь "надлюдські усилля", яких "вони" доклали, нібито посилаючи на смерть цвіт нації, хоч винниченківці не могли вже нікуди нікого посилати, бо не мали ніякого авторитету в очах зрадженого народу. А чого варті лапки, в які взято слово "навала"! Цим комуністичний соціал-демократ натякає на те, що більшовицька інтервенція зовсім не була навалою, а, мабуть, на його думку, визвольним походом. Адже весь тритомник спогадів повен прихильних відгуків про більшовиків, які, на думку того, хто ніби з ними боровся, робили саме те, що було потрібне українському народу – нести на муравйовських багнетах владу робітників і селян... Винниченко потай захоплювався "подвигами" більшовицьких орд, пишучи, наприклад, таке: "Більшовизм непереможним вогнем охоплював усе більші й більші простори української землі". Звучить, як гімн! А ось те, за що йшли на смерть українські герої, було, виявляється, "чужою нам державою", "охороною панування вічно ворожих до нашого національного відродження кляс". І замість того, щоб, упавши на коліна перед нацією, вибачитися перед батьками полеглих з його вини юнаків, цей комунізуючий політичний невіглас і шкідник навіть слово "Крути" не вставив у свою демагогічну писанину. І робилося це з далекосяжною метою. Замовчуючи рядових героїв, Винниченко не пожалів своєї отруйної слини і жовчі, намагаючись якомога більше бруду накидати на таких світочів нації, як Дмитро Донцов і Симон Петлюра. Назавжди забрати в українського народу ідеологію справжнього визволення – ось чого прагнули Винниченко і йому подібні.

Настала нова доба наших національно-визвольних змагань. Над Україною знову зацвіло жовто-синє знамено. І знову появилися продовжувачі справи Грушевського–Винниченка. Так, наприклад, у 1995 році видавництво "Наукова думка" випустило хронологічний довідник "Україна від найдавніших часів до сьогодення" (автори В. Верстюк, О. Дзюба, В. Репринцев). Детально документуючи кожен крок більшовиків, які поступово окупували і нищили Україну, автори хронологічного довідника знову ж таки не спромоглися жодним реченням згадати про героїчний подвиг героїв Крут! Жодним словом не обмовилися вони про створення в 1929 році Організації Українських Націоналістів, зате не забуто, коли відбулася, наприклад, "Всеукраїнська партійна кінонарада", коли було випущено "першу вітчизняну врубову машину ДТ", сталися інші "видатні події" в країні, що стогнала під більшовицьким ярмом. А про людей, які продовжували готувати нове всенародне повстання, навіть в незалежній Україні згадують неохоче, бо в нашому інформаційному просторі продовжують посилено діяти сили, не зацікавлені в духовному пробудженні широких народних мас, адже таке пробудження смертельно небезпечне для тих сил.

Але, як заявляє Роман Млиновецький, нині "найвища пора витягнути з пороху забуття, яким дбайливо присипають певні чинники невигідну їм правду, саме ті факти, що наочно доводять цілковиту безпідставність ряду вигадок, які, на жаль, вже починають у нас набувати "прав громадянства". Україні потрібна чиста правда, адже сказано в Євангелії: правда зробить нас вільними.

Закінчення. Початок у числі 18—19.

БА, ЗНАЙОМІ ВСІ ОБЛИЧЧЯ!

Перший український антирейтинг

У Міжнародний день захисту преси Інститут масової інформації разом з незалежними медіа-профспілками України та Києва визначили першу десятку у номінації "Вороги преси-2006".

Юлія МИРОНЧУК

Нікого не здивувала кандидатура, якій присуджено перше місце: найбільшим ворогом свободи слова і журналістів в Україні визнано столичного градоначальника Леоніда Черновецького. Серед його "заслуг", що дозволили посісти "почесне" перше місце — незаконне обмеження доступу журналістів до інформації про діяльність КМДА, тиск на ЗМІ через подання позовів до суду, систематичні публічні образи журналістів, запровадження цензури в комунальних ЗМІ (газети "Хрещатик", "Вечірній Київ", "Українська столиця", ТРК "Київ"), звільнення журналістів комунальних ЗМІ з порушенням чинного законодавства.

Друге місце, також цілком очікувано, посів нардеп від Партії регіонів Олег Калашников, що вдався до побиття знімальної групи телеканалу СТБ, публічно погрожував журналістам та, попри популістські обіцянки депутатки-речниці ПР Ганни Герман, навіть не визнав своєї провини.

На третьому місці особа духовного сану Московського патріархату — намісник Свято-Успенської Києво-Печерської лаври, а водночас депутат Київської облради архиепископ Павло (Лебідь). 28 серпня 2006 року він разом з "групою підтримки в рясах" накинувся на знімальну групу "5 каналу": скрутили операторові руки, відібрали відзняту касету. І головне: правоохоронці відмовилися порушувати кримінальну справу проти Павла Лебідя, пославшись на "відсутність складу злочину".

З-поміж найпомітніших осіб політикуму до "Ворогів преси-2006" потрапили й такі особи, як Олександр Мороз (десяте місце) та Василь Кисельов (нардеп Партії регіонів). Головний соціаліст взявся воювати з газетами та Інтернет-виданнями через суди, подаючи численні позови за критичні публікації про себе та свою діяльність. А регіонал "прославився" тим, що намагався закрити Чорноморську телерадіокомпанію Криму .

Серед ворогів преси опинилися також голова Верховної Ради АР Крим Анатолій Гриценко, який увів незаконні кількісні обмеження на акредитацію журналістів; міський голова Донецька Олександр Лук'янченко, що без попередження обмежив доступ журналістів на сесію міськради та подав до суду на газету "Громадська правда" за поширення карикатур на нього (хоча в усьому світі на карикатури позови не подаються); голова Львівської облради Михайло Сендак, який публічно тиснув на журналістів обласної телекомпанії "Львів-ТБ", вимагаючи доступу до ефіру та зняття деяких програм; міський голова Ладижина з Вінничини, що подав позов до суду на 100 тисяч гривень на єдину незалежну "Ладижинську газету" й не пускав на засідання міськради кореспондента видання.

У списку ворогів преси фігурує також ще один нардеп-регіонал Дмитро Шенцев, який 3 червня 2006 року побив фотокореспондента Андрія Авдошина за зйомку під час засідання сесії Харківської міськради. Не до честі наших правоохоронців: і цього разу вони не знайшли у діях "недоторканного" підстав для порушення кримінальної справи. До речі, роботу самих правоохоронних органів України визнано найбільш закритою для суспільства: про те, що відбувається у царині МВС та її підрозділах на місцях, отримати інформацію вкрай проблематично.

Отже, про всі випадки цензури та кривди щодо журналістів Інститут масової інформації та Незалежна медіа-профспілка України просять повідомляти за телефонами: **8-0444619023** та **8-0445372003; 8-0503104441.**

Оцінюючи стан свободи слова в Україні, експерти схильні вважати її ЧАСТКОВОЮ, а також підтверджують той факт, що порівняно з 2005 роком відбувся відкат та побільшало випадків різноманітних утисків ЗМІ. Серед визначальних негативних чинників названо відсутність суспільного мовлення, нелегалізованість реальних власників ЗМІ та відсутність закону щодо осіб, які володіють котрольними пакетами телекомпаній, газет, журналів. Позитивним визнано факт існування незалежної редакційної політики у більшості центральних ЗМІ.

ЦЕ НАША ІСТОРІЯ

"НА ЗНІЩЕННЄ РУСІ"*

До 60-річчя акції "Вісла" як завершального етапу ліквідації українства в комуністичній Польщі

Володимир СЕРГІЙЧУК,
професор,
доктор історичних наук

Коли на початку XX століття відродилася Українська держава, то більшість провідників польського національно-визвольного руху, відкинувши недавнє гасло поневоленої польської демократії "За вашу і нашу свободу", не тільки пішли на повне заперечення прав українського народу на самостійне життя на його західній етнічній території, а й піднесли на нього меч з метою загарбання цих земель. Зокрема, в Галичині вже з перших днів проголошення Західно-Української Народної Республіки поляки підняли повстання проти легітимної української влади.

Зрозуміло, що українці змушені були збройною силою відповісти на ці завойовницькі посягання, не заперечуючи водночас права польського народу відроджувати власну самостійну державність на його етнічних землях. Однак тодішня польська політична еліта підштовхнула поляків на дальший збройний спротив прагненню українців бути господарем на рідних землях. Надалі між двома сусідніми народами, котрі щойно вирвалися з неволі, зав'язалась жорстока боротьба, і це в той самий час, коли зі Сходу насувався більшовизм — нова небезпека, яка загрожувала існуванню української і польської держав.

Цю небезпеку взявся ліквідувати український народ кров'ю і залізом, виставляючи свої груди перед тими брамами, через які більшовицькі армії мали намір пройти в Європу. Незважаючи на це, Польща завдає українській визвольній боротьбі удар в спину, виступаючи усіма своїми силами, доповненими присланою державами Антанти з Франції для боротьби винятково з більшовизмом добре вишколеною й озброєною армією генерала Галлера.

Україна програла, оскільки воювала тоді на трьох фронтах (більшовицький, білогвардійський та польський) і без жодної моральної та матеріальної підтримки зовні. Після правління Пілсудського в Речі Посполитій перемагають концепції Романа Дмовського і Станіслава Грабського про однонаціональну Польщу, а отже, повної — хай і насильної — асиміляції українців, білорусів та представників інших народів. Проти українців Польщі в 30-х роках минулого століття розгортається масовий фізичний і моральний терор, який не припиняється з перших днів Другої світової війни. Тоді польська верхівка зайняла ворожу позицію до українського визвольного руху й української державної проблеми, і в такому дусі наставила загал польського громадянства.

Верхівка польського націоналістичного підпілля, заперечуючи українські національно-визвольні змагання, продовжувала проповідувати погромництво і ненависть до українців. Хоч як це прикро, але на відозву українського підпілля до поляків про примирення поляки відповідали так: "Глупе, безчельне, хамске бреднє. Хамам здає се, же потрафйом зреалізовaць своє гайдамацкє пляни. Нє дочекає се, гади, тей реалізації. Нє бендзє нігди України в Польсце! Пшисєнгами вам то на Бога! Зостаць з намі бендом моглі ці, це зейдом на дроге покути й опаментання, решта за Збруч! Єслі нє учиніце того добровольнє, засвеціми вам пожоге, ктуром запаментаце до коньца дні ваших".

Подібним тоном розмовляли керівники польського підпілля і з провідниками українського національно-визвольного руху, коли дійшло до переговорів восени 1943 року у Львові. Один з учасників цих зустрічей Мирослав Прокоп згадував, що польські представники тоді попереджали українців, що їх і надалі трактують як громадян Речі Посполитої, яких після війни будуть судити за зраду. У такому ж дусі було пройняте звернення представника еміграційного уряду у краї до українців, білорусів і литовців від 15 листопада 1943 року: "... Пам'ятайте, що стане над вами польська влада".

Якщо перед приходом Червоної Армії в офіційних зверненнях польського підпілля з'явилися якісь обіцянки майбутнього співжиття національних меншин з поляками у відновленій II Речі Посполитій, то збройні відділи мали зовсім інші директиви. Так, комендант Станіславського інспекторату АК Сандєцкі ("Ага") пояснював своїм підлеглим нижчої ланки, що "в зв'язку з наближенням фронту і перспективи звільнення Західної України від німецьких окупантів АК повинна знищити якомога більшу кількість українського населення і цим полегшити в майбутньому відновлення Польщі в кордонах 1939 року при наявності більшості польського населення, що проживатиме в західних областях України".

Комендант ліквідаційного загону Станіславського інспекторату АК Тадей Бонковський стверджував, що такими підрозділами "називалися терористичні групи добре озброєних учасників АК, перед якими були поставлені наступні завдання:

1. За наказом інспекторату АК виконувати терористичні акти стосовно політичних противників АК.

2. З метою фізичного знищення українського населення здійснювати напади на українські села.

Про якісь інші завдання цих загонів я не знаю".

Не можна замовчувати того факту, що під час гітлерівської окупації спеціальні терористичні відділи польського підпілля з самого початку свого існування мали завдання нищити свідомих українців та представників інших народів, котрі в умовах гітлерівської окупації боронили права рідного народу. Польські шовіністи щодо них стосували не лише кулю, сокиру й мотузку, а й отруту. Внаслідок так званої бактеріологічно-токсикологічної акції польського підпілля з квітня 1943 до липня 1944 року було ліквідовано 615 українців і білорусів, які на землі своїх батьків працювали в місцевих органах самоврядування.

У самій Варшаві, згадував український підпільник Тадей Гордон, "поляки вбили понад сотню українців за те тільки, що були вони українцями. Між іншими вбили теж Голову Українського Допомогового Комітету на місто Варшаву. Який глузд був у тому, нехай вони самі скажуть колись, бо я ніякого добачитися не можу. А це було ще до 1943 року, цебто ще до того часу, коли розшалілася польсько-українська різня".

Нові цілеспрямовані акції з метою винищення українського населення розпочинаються після вигнання гітлерівських окупантів. Скажімо, на українське село Завадку Морохівську за Західним Бугом Військо Польське вчинило 1945 року аж три бандитські напади — 23 січня, коли там під керівництвом полковника Плюто замучено 70 осіб, 28 березня (розстріляно 11 чоловіків) і 13 квітня (знищено 6 мешканців), а 30 квітня відділ Війська Польського зігнав на сільський майдан усіх тих, хто ще залишився в живих, і насильно доставив їх на залізничну станцію для відправки до Радянського Союзу.

Депортація до УРСР в 1944—1946 роках 482 тисяч автохтонного етносу з Лемківщини, Надсяння, Холмщини та Підляшшя не розв'язала української проблеми в Польщі. Ні умовляння радянських властей з щедрими обіцянками "комуністичного раю" в Радянській Україні, ні терор польських банд, навіть через знищення Павлокоми, Завадки Морохівської, що повторили трагедію білоруської Хатині та чеського Лідіце, не могли вплинути на автохтонне українське населення Закерзоння, змусити його залишити назавжди батьківські землі. Нинішня південно-східна Польща продовжувала залишатися етнічною територією українців.

І тоді у Варшаві розробляється план нової підступної операції — повного виселення українців на німецькі землі. До речі, пропозиції про те, аби українців цілими родинами відправляти на ці території, появилися ще в таємному листі помічника начальника оперативного відділу Генерального штабу Війська Польського майора Скібінського від 27 березня 1947 року.

Операція "Вісла", треба погодитися з польським істориком Войцехом Сіткою, стала не наслідком убивства відділами УПА генерала Кароля Сверчевського 28 березня 1947 року, як це хочуть представити деякі дослідники. Бо перші проекти в цьому напрямку розроблялися раніше, а перша пропозиція щодо переселення решти українського населення на так звані возз'єднані землі була представлена в ЦК польських комуністів уже в листопаді 1946 року. А в лютому 1947 заступник начальника Генерального штабу Війська Польського генерал Стефан Моссор мав уже готову концепцію, що її висловив вельми лаконічно і ясно: "Весною провести енергійну акцію переселення цих людей поодинокими сім'ями в розпорошенні по цілих Возз'єднаних землях, де вони швидко засимілюються".

А пропозиції про її здійснення обговорювалися у формі проекту 27 березня 1947 року на засіданні Комісії Безпеки, тобто за день до смерті Свєрчевського.

Інша справа, що ця подія прискорила ухвалу рішення про повальну депортацію українського населення з південно-східної Польщі на землі "одзискане", що й було зроблено на засіданні Політбюро ЦК Польської партії робітничої 29 березня 1947 року.

Убивство Сверчевського було використано польською прокомуністичною владою для обгрунтування акції "Вісла" і розгортання агресивної пропагандистської кампанії, яка поглибила і до того сильні антиукраїнські настрої в Польщі.

Насильство над українцями в ході акції "Вісла" пов'язується й з таким страшним словом, яке лякає весь світ, як "Освенцім". Саме тут, на залізничній станції Освенцім, фільтрували українців південно-східної Польщі, котрих десятками ешелонів вивозили насильно на колишні німецькі землі. Так, навіть за неповними даними в період з 19 травня до 23 липня 1947 року — через Освенцім переїхало 269 транспортів з депортованими українцями: на Люблин — 6 (1512 осіб), Нижній Шлезьк — 74 (18954 особи), Ольштин — 37 (11849 осіб), Познань — 31 (8032 особи), Щецінек — 121 (36705 осіб). Власне, саме з Освенціма 9 травня 1947 року привезено 17 в'язнів до спеціального концентраційного табору для українців — Явожно.

За даними Генерального Штабу Війська Польського, в період акції "Вісла" виселено 140575 українців і членів змішаних українсько-польських родин з 22 повітів 3-х воєводств. А оселено їх на терені 71 повіту 9-ти північно-західних воєводств. Крім того, було знищено в період акції "Вісла" 1837 членів УПА і 2444 — заарештовано.

І саме тоді насильно виселено українців з усіх територій, наприклад, навіть із західної Лемківщини, де УПА зовсім не діяла, де з руки лемків не впав жоден поляк. Отець Степан Дзюбина згадував, як йому відверто пояснювали поляки причини акції "Вісла": "На то вас ту далі, абисьцє всьонклі в наш польскі організм".

Поселеним на північно-західних землях українцям заборонялося змінювати місце оселення без згоди повітового уряду безпеки, якої нікому не давали. На нових місцях українці були позбавлені своєї церкви й школи, як і можливостей розвивати суспільно-культурне життя, їх переслідували навіть за співання українських пісень на весіллях.

Акція "Вісла" в своїх програмових засадах чітко визначала своє завдання: "Основною метою переселення поселенців за акцією "Вісла" є їхня асиміляція в новому польському середовищі. Докласти зусиль, щоб цієї мети було досягнуто. Не вживати до цих поселенців назви "українець". У разі якщо з поселенцями на Возз'єднані землі пробрався інтелігентський елемент, слід його поселяти окремо і далеко від громад, де живуть поселенці з акції "Вісла".

Німців поляки не збиралися вливати в свій організм — вони їх і після війни побоювалися, тому намагалися пошвидше виселити на захід. Скажімо, кожний староста села на "землях одзисканих" мав, крім нагальних потреб, обов'язково контролювати за виселенням німців з цих теренів.

Щоб унеможливити нелегальні повернення українців на рідні землі, декретом від 27 липня 1949 р. позбавлено їхні права на залишені господарства та майно, навіть якщо вони не були зайняті новими власниками і їх передано державі. На жаль, цей закон не втратив своєї чинності до сьогоднішнього дня, і стосується не тільки приватних, а й громадських будинків. Тих, хто у якийсь спосіб повернувся на свою батьківщину і пробував поселитися на своїх або куплених господарствах, виселяли повторно або заарештовували. Ті, кому вдалося уникнути депортації, сиділи тихо й не висували жодних вимог.

Після завершення операції "Вісла" почалося замітання слідів присутності українського етносу на південно-східних землях Польщі. Жертвою злоби й ненависті падали, в першу чергу, пам'ятки української культури — сакральні будівлі, цвинтарі, хрести, архіви, музеї, бібліотеки, українські назви сіл і вулиць у містах. Багато церков замінено на костели або на інші об'єкти громадського користування (магазини), тим самим знищувався повністю їхній внутрішній вигляд та облаштування. У 1977 році змінено відповідним розпорядженням одночасно назви 110 місцевостей, і лише гострий протест польських інтелектуальних середовищ змусив уряд до повернення більшості давніх історичних назв.

Польським шовіністам у 1947 році здавалося, що вони, виконуючи інструкцію 1717 року про нищення українства, досягли остаточно своєї мети, відтак українське питання в їхній країні розв'язано остаточно, і через деякий час про українців ніхто тут і не згадуватиме. Однак історія розпорядилася зовсім інакше: акція "Вісла" обернулася вічною ганьбою Польщі, бо це був єдиний випадок, коли в мирний час держава виселяла своїх громадян з їхньої батьківської землі. А українці залишилися незнищенними, такими будуть і в майбутньому.

**** Повністю ця стаття опублікована в календарі-альманасі на 2007 рік "Соборна пам'ять України", який підготував автор.***

Марта РИМАР,
"Нація і держава"

 СУСПІЛЬСТВО

МАТЕРИНСЬКИЙ ДЕНЬ

Фактично, поки-що держава наша, її малорухливий, інерційний, жорстокий бюрократичний апарат, окупований то манкуртами, то чужинцями, ніяк не дякує українській жінці за подвиг материнства, не опікає її, не підтримує, а навпаки, намагається відгородитися.

Сталося так, що у суспільну свідомість ще за радянщини встигли прижививти думку, буцімто багатодітність є синонімом неблагополуччя. А тим часом де є багато дітей — там є насамперед мати. Жінка. В Україні налічується понад 400 тисяч багатодітних родин (найбільше — на Рівненщині — понад 21 тисяча). І в тому, що чимала когорта з них перебуває за межею бідності, почасти є вина держави та місцевих чиновників. Нібито закон передбачає для таких родин певні вигоди, але влада на місцях не завжди йде назустріч. Втім, і державні преференції такі, що на них не розженешся. Багатодітна родина повинна бути обов'язково малозабезпеченою (гривнею більше — відмова), щоб отримувати від районного соцзабезу 90 гривень на дитину до трьох років і 185 — на дитину від трьох до 18 років. 185 гривень складають всього третину офіційного прожиткового мінімуму. При такому розгнузданому, драконівському ціноутворенні, що у нас прижилося, важко собі уявити, як можна на ці гроші прогодувати, одягнути та вивчити дитину.

Сентенція одного російського письменника цілком може стосуватися і цієї суспільної категорії: всі щасливі багатодітні щасливі однаково, а кожна нещаслива родина нещасна на свій лад. Приміром, у кліринка Свято-Вознесенського храму, що у Києві на Деміївці, Костянтина Курбанова — семеро дітей: чотири хлопчики та три дівчинки. Священик вважає багатодітність знаком якості родини, а запорукою виживання у цьому світі — віру у Бога. Отець Костянтин називає своє життя складним, але каже, що усе необхідне Господь давав його сім'ї саме тоді, коли це було необхідно.

Отже, тенденція суспільного усвідомлення величезної цінності багатодітних родин, а значить і материнства, поступово набирає обертів. 2005 року Комітет у справах багатодітних сімей провів анонімне опитування серед чоловіків, результати якого вражають оптимізмом: більша частина з них (53%) згодні стати батьками трьох і більше дітей. Не підтримали це прагнення 26% і лише 2% реципієнтів уже відбулися як багатодітні батьки. Однак на запитання, скільки дітей здатна гідно утримувати звичайна родина в Україні, 38% вказали одну, а 25% — двох дітей. Тим не менше, збільшується й кількість родин, які утворюють дитячі будинки сімейного типу, де є і "біологічні" діти, і прийомні. Минулого року у липні у Святошинському районі Києва отримала нову квартиру із шістьма спальнями багатодітна родина Наталії та Сергія Гедз. У них двоє рідних і семеро дітей з будинків-інтернатів. Щоб отримати статус дитячого будинку сімейного типу, виявляється, треба взяти під опіку від 5 до 10 дітей. Живучи у трикімнатній, вони прийняли до себе безпритульних малят, і добре, що районна влада зглянулася — вже через рік мали оселю понад 200 квадратних метрів. Пощастило й Лесі та Володимиру Вербельчукам з Бучі на Київщині: після того, як до 8-річного сина додалася трійня, вони отримали трикімнатну квартиру, на закупівлю якої обласна держадміністрація виділила 360 тисяч гривень.

Закінчення. Початок на 1-й стор.

От тільки за цими гарними святковими історіями проглядають десятки інших історій: коли сім'ї з трьома дітьми (теж багатодітні!) роками мешкають у гуртожитках або "готельках" без реальної надії на покращення умов життя. Так і хочеться запитати власть імущих, які зазвичай мають надлишок житлової площі за державний кошт: чи хотіли б вони, щоб їхні діти або онуки роками жили на 18-ти квадратних метрах, і чи здатна навіть геніальна дитина у таких скрутних просторових умовах розвинути свої таланти?

Хоч як би там було, споконвічна тяга українських жінок до багатодітності перемагає. Навіть за океаном. У Зінаїди та Володимира Черненків, що живуть у Каліфорнії, — сімнадцятеро дітей. Родину українців визнано найбагатодітнішою у США. А переїхали вони за океан дев'ять років тому. Глава сімейства працює техніком та охоронцем у школі, мати веде домашнє господарство. Живе родина у будинку з сімнадцяти кімнат, а до церкви щонеділі їздить на п'ятнадцятимісному мікроавтобусі. Черненки не виключають, що у них може бути більше нащадків, адже діти — це Божий дар.

То в чому суть? А в тому, що упорядковані, заможні держави цінують матерів і дітей — своїх майбутніх громадян — на вагу золота. Справді: все в ім'я людини, все на благо людини. Якщо жінка-мати подарувала державі хоча б одну дитину — вона має всебічну підтримку. Якщо ж більше дітей — їхній достаток і розвиток неухильно гарантується державою.

ЧОГО ПРАГНЕ "ТРАВНЕВИЙ ФОРУМ"?

Так, існують в Україні численні об'єднання й громадські організації, які здебільшого декларативно беруть на себе місію представляти інтереси матерів та багатодітних родин на високих трибунах чи у владних кабінетах. Щоправда, більшість багатодітних сімей про існування та реальну діяльність цих утворень навіть не здогадуються. Інколи щастить лише тим, хто роками ходить по інстанціях, випрошує і вибиває, по суті, належне за законом.

Доволі примітна історія сталася у Києві. 2005 року тут утворилося неформальне об'єднання сімей з дітьми "Травневий форум". Сміливі й наполегливі багатодітні матусі здійснили крок відчаю: влаштували на Софійському майдані безстрокову акцію протесту, бо ніщо інше не могло їм допомогти покращити житлові умови. Їм справді пощастило: тодішній мер Києва Олександр Омельченко особисто приїздив до бунтівних матерів і зробив усе, щоб їхні родини невдовзі справили новосілля. Тепер матері з ностальгією згадують, що мер-українець ставився до багатодітних шанобливо, а нинішній називає їх "бездельніками".

> *Підтримати материнство в Україні — значить підтримати майбутнє української нації.*

Однак активістки "Травневого форуму" — Ірина Арсентьєва (8 дітей), Галина Меркулова-Матійчук (6 дітей) та Тетяна Небесна (4 дітей) — на цьому не зупинилися, розуміючи, що, об'єднавши проблеми подруг по щастю-нещастю, можна ефективно відстоювати інтереси багатьох.

Одним з кроків до єднання стала виставка "Незнана Україна", що відбулася на території Києво-Печерської лаври на початку цього року та мала на меті привернути увагу громадськості до того, як живеться порядним багатодітним сім'ям в Україні. Неформальне творче об'єднання "Травневий форум" прагне започаткувати ще й щорічний фестиваль багатодітних родин України, а також налагодити плідну співпрацю з громадськими діячами, представниками творчої та політичної еліти задля повернення "на круги своя" традиційних для України гуманістичних цінностей. У найближчих планах "Травневого форуму" — акція до Дня Матері з виставкою дитячих малюнків та фокусування на тому, наскільки українофобська мерія Черновецького урізала загальноміську програму "Турбота". Багатодітні матері б'ють на сполох: Черновецький відмовив у щомісячній доплаті (від 25 до 40 гривень) родинам, де є 5 і більше дітей. А в кого троє — про тих і не йшлося взагалі. Відтепер, аби отримати ті мізерні міські дотації з найбагатшого в Україні столичного бюджету, мамам п'ятьох і більше дітей слід стати виключно малозабезпеченими. Себто ще й зареєструватися "малозабезпеченими" при районній владі, що непросто з огляду на час і нерви. Навряд чи багатодітні скоробагатьки стали б домагатися тих мерських дотацій. На ділі ці кошти потрібні тим киянкам, хто виживає у найдорожчому місті України та ще й ростить не менше трьох дітей. А такі багатими не бувають. Саме для них держава і мерія Черновецького пожаліли 40 гривень.

ЩОБ КОЗАЦЬКОМУ РОДУ НЕ БУЛО ПЕРЕВОДУ

Підтримати материнство в Україні — значить підтримати майбутнє української нації. І на цьому тлі щонайпершої уваги потребують багатодітні матері та родини. Виокремити їх законодавчо — питання найперше. Є люди в Україні, котрі це розуміють. Існує також і проект закону України про засади соціального захисту багатодітних сімей. Щоправда, цей проект викликає цілий ряд заперечень з боку того ж таки об'єднання "Травневий форум". На їхню думку, прийняття запропонованого проекту може тільки закріпити бідних багатодітних у їхній бідності та сприятиме багатодітним підприємцям і бізнесменам, а також різноманітним спритникам, які забажають сховатися за спинами багатодітних. Найбільше нарікань викликає пункт 15 проекту закону, в якому запропоновано: "звільнення від сплати прибуткового податку, податку з власників транспортних засобів (не більше одного транспортного засобу), земельного податку або орендної плати за землю, всіх інших видів податків, зборів, мита та інших платежів до бюджету". Себто мільярдеру досить буде народити трьох дітей і від усіх виплат він звільниться. Можна собі тільки уявити, яке широке поле для зловживань та спекуляцій на багатодітності може надати один такий пункт. Тому, уважно вивчивши проект, "Травневий форум" випрацював власні зауваження та власне бачення проекту закону про багатодітну сім'ю. Пропонується зафіксувати наступні правочини: визнавати сім'ю з трьома і більше дітьми багатодітною; надавати статус дитячого колективу таким сім'ям чи одному з батьків (за вибором), що виховують трьох і більше неповнолітніх дітей, надавати посаду вихователя з посадовим окладом; щомісячні виплати на дітей з багатодітних родин зробити не нижчими від виплат на дітей, що зростають у дитячих будинках сімейного типу; при розрахунку житлової субсидії для багатодітних брати до уваги кількість неповнолітніх (себто непрацездатних) членів родини; повнолітні діти з багатодітних сімей, які навчаються на денному відділенні за державний кошт, мають розглядатися як непрацездатні й прирівнюватися до неповнолітніх; раціонально планувати квартири для багатодітних родин, щоб враховувати специфіку таких сімей.

Головне, що відстоюють матері "Травневого форуму" — щоб держава забезпечувала багатодітні родини цільовою грошовою підтримкою, а не сумнівними пільгами на зубні протези чи проїзд у транспорті. До речі, такий підхід міг би звільнити державу від необхідності утримувати армію чиновників-посередників між нею і багатодітними родинами.

Конкретне фінансове піклування держави про народжуваність зазвичай приносить позитивні плоди. Це засвідчує також новітній досвід Франції. Як відомо, у ХХ столітті французи настільки розучилися народжувати, що з часом більш ніж суттєвою складовою французької нації стали вихідці з арабських країн. Щоб хоч якось виправити стан справ, держава зробила все, щоб полегшити життя матерям, не змушувати їх вибирати між дітьми і кар'єрою. Більшість француженок тепер можуть зосередитися на материнстві, не боячись великих фінансових змін. У Франції дешеві і гарні дитсадки. Жінка, народивши першу дитину, отримує традиційну зарплату протягом 20 тижнів після пологів, народивши друге маля — 40 тижнів. Закон зобов'язує роботодавців зберігати за матерями робочі місця. Найбільші пільги мають сім'ї з трьома дітьми: і грошові виплати, і знижені податки, і безкоштовний громадський траспорт. У результаті народжуваність у Франції досягла найвищого показника за 25 років.

Тому варто ще раз добрим словом згадати одноразові виплати при народженні дитини, започатковані Президентом Віктором Ющенком. Ті 8,5 тисячі гривень, що їх має отримати кожна мама в Україні, таки стали поштовхом до підвищення народжуваності. Відтоді вагітна жінка на вулицях міста вже не сприймається як небачене диво. Отже, нині одноразова допомога при народженні дитини, яка з'явилася на світ після 31 березня 2005 року, надається у формі, кратній 22,6 прожиткового мінімуму для дітей віком до шести років, установленого на день народження дитини (8 497,6 гривні). При цьому виплата частини суми здійснюється одноразово — 3 384 гривні, а решта — 5113,60 гривень виплачується протягом 12 місяців. Останнім часом почали з'являтися тривожні чутки то про чиєсь бажання скасувати ці виплати, то про численні чиновницькі рогатки у процесі виплат. Але у нас є український Президент, який виходив до народу з програмою "Десять кроків назустріч людям", частиною якої є підтримка матерів при народженні дітей. Він виконав обіцяне і навряд чи дозволить комусь відступити від уже задіяних соціальних стандартів. Бо, власне, тільки та політична сила, що підніме на щит реальний соціальний захист українців, здобуде довіру і підтримку в народі.

БЛАГОДІЙНИЦТВО

"КАРІТАС" — ЦЕ МИЛОСЕРДЯ

Інна ВОЛОСЕВИЧ,
"Нація і держава"

На вул. К. Левицького, 111 функціонує дошкільний заклад освіти Кризовий Центр "Діти вулиці". Місто надало львівському фонду "Карітас" цей будинок і земельну ділянку в безоплатне користування. На кошти фонду будинок відремонтували, придбали меблі, іграшки, книжки, спортивне устаткування, комп'ютери тощо — все необхідне для дозвілля дітей та підлітків. За розповідями працівників центру, у Львові майже немає по-справжньому безпритульних дітей, яким зовсім ніде жити, однак вистачає так званих "неблагополучних" сімей алкоголіків, наркоманів, злочинців тощо. Нерідко буває, що батьки від'їжджають на заробітки, залишаючи дітей на опіку родичів чи знайомих, які занедбують їх. Такі діти часто не ходять ані в садочок, ані у школу, тому що батьки не в стані про це потурбуватися. Здебільшого голодні діти цілими днями вештаються вулицями міста, жебракують і нерідко потрапляють в кримінальне оточення. Інформацію про таких дітей "Карітасу" надають міські відділи у справах неповнолітніх, також звертаються і окремі громадяни, яким відомо про таких дітей. У притулку під постійною опікою перебувають близько 40 дітей дошкільного віку, яким надається харчування, одяг, взуття, медичний догляд. Центр функціонує як звичайний дитячий садок, в якому діти граються і вчаться під наглядом вихователів та медсестри, а на вихідні та свята родичі забирають їх додому. Діти тут оточують турботою, але при цьому намагаються навчити самим давати раду в житті, коли поруч немає батьків. Крім дошкільнят, Центр щодня відвідують близько 20 школярів, які отримують тут обід, допомогу у вивченні уроків і можливість навчатися працювати на комп'ютері.

Восени 2004 року "Карітас" розпочав проект "Допомога на колесах дітям вулиці м. Львова" — в окремі райони міста доставляється гаряча їжа. В таких місцях у призначений час збирається юрба голодних дітей — іноді дітей приводять батьки, але зазвичай вони приходять самі, старші діти приводять своїх братиків і сестричок. Крім обіду, в автобусі "Карітас" діти можуть отримати також деякі медичні послуги. Сюди ж приходять і бездомні коти та собаки, яким теж перепадає попоїсти.

Крім того, "Карітас" готує до дня святого Миколая, на Різдвяні і Великодні свята подарунки для дітей-сиріт і дітей з малозабезпечених родин, організовує їхній літній відпочинок (зокрема в санаторіях м. Трускавця).

З 1996 року на вул. Личаківській, 130 працює "Благодійна їдальня", де близько 100–150 осіб щодня отримують повноцінні обіди. Їдальня розташована неподалік від трамвайної зупинки, оскільки люди, які не здатні самостійно забезпечити себе їжею, часто бувають кволі і неспроможні пересуватися на далекі відстані. Це люди похилого віку, інваліди, "бомжі", жебраки і біженці.

З жовтня 2004 р. гарячі обіди роздаються нужденним і в "мобільному пересувному пункті роздачі їжі та одягу в місцях скупчення бездомних та бідних громадян", де також надаються медичні, юридичні та психологічні послуги.

Крім того, малозабезпечені та соціально незахищені громадяни можуть звернутися до "Пункту роздачі гуманітарної допомоги" за адресою: вул. Донецька, 40, де за листами-проханнями від громадян та організацій (інтернатів, сиротинців, медичних установ, тюрем, приймальників-розподільників тощо) видається одяг, взуття, постільна білизна, продукти харчування, медичне обладнання для важкохворих та інвалідів. Гуманітарна допомога роздається не лише мешканцям Львова. Зокрема, допомога одягом, взуттям та постільною білизною надавалася потерпілим від повені у Закарпатській області.

Мала пенсія, хвороби, антисанітарні умови життя, юридична незахищеність, емоційна і психологічна ізоляція — це умови життя сотень тисяч людей похилого віку. У 2004 році на вул. І. Франка, 9 відкрився "Соціальний центр", де близько 30 пенсіонерів мають змогу випрати одяг і прийняти душ, скористатися послугами перукаря, а також отримати консультації психолога і юриста. Спілкуючись за філіжанкою чаю зі своїми ровесниками, які також потрапили у скрутне становище, люди позбуваються гнітючого відчуття самотності. Вони переглядають телепередачі та відеофільми й обговорюють їх, а також беруть участь у культурних заходах, які організовує для них товариство "Просвіта". Центр отримав неформальну назву "Клуб сеньйорів".

У межах проекту "Домашня опіка" під постійною опікою "Карітасу" з 1998 року перебуває близько 90 осіб. Мета проекту — забезпечити фізичні і духовні потреби самотньої та хворої людини, за якою нікому доглядати, зменшити її фізичні страждання, створити умови для гідної старості. Медичні сестри обслуговують лежачих хворих і немічних осіб, які залишилися без родинної опіки вдома: надають медичні послуги та забезпечують особисту гігієну підопічних, готують їжу та закуповують продукти й ліки, прибирають їхні квартири тощо. Також у разі потреби підопічним надається юридична допомога в оформленні документів.

Центр дозвілля дітей з вадами розвитку на площі св. Юра, 5 створений у листопаді 2001 року. Тут близько 20 невиправних дітей і молодих людей отримують можливість знайти друзів та заняття до душі, відчути себе повноцінними людьми. Під керівництвом досвідчених педагогів вони вчаться самостійно обслуговувати себе, малювати, робити витинанки, паперові вироби, прикраси, книжкові закладки тощо, працювати на комп'ютері, освоюють виробництво декоративних свічок, розігрують різні сценки. Педагоги привчають дітей до того, що вони повинні самі відповідати за себе, за свою долю.

На жаль, зараз в Україні створено несприятливі умови для благодійної діяльності, адже українські благодійники майже не користуються податковими пільгами. Відповідно до українського законодавства, до складу валових витрат за звітний рік дозволено включати витрачені на благодійність кошти в межах 2–5% оподатковуваного прибутку за попередній рік (п. 5.2.2 Закону "Про оподаткування прибутку підприємств"). Якщо сума пожертви перевищує 5% від прибутку, з неї утримується податок на прибуток (25%). У західних країнах ситуація дещо інша — компанії багатьох європейських країн можуть витрачати на меценатство до 50% свого доходу. А в Україні відразу після перерахування коштів до благодійного фонду та їх включення до складу валових витрат слід чекати візиту різноманітних перевіряльників.

Наші можновладці встановили безліч перешкод для зменшення оподатковуваного прибутку підприємств або доходів фізичних осіб, які займаються філантропією, мотивуючи це гострою необхідністю боротьби з відмиванням грошей й ухилянням від сплати податків. Однак, попри всі зусилля законодавців, в Україні існують благодійники-ентузіасти, які допомагають таким організаціям, як "Карітас". Навіть невелика безкорислива допомога повертає знедоленим довіру до людей, віру в добро, дає їм можливість змінити своє життя.

Наостанок хочу навести слова Глави Української Греко-Католицької Церкви Блаженнішого Любомира кардинала Гузара: "Сьогодні багато людей живе в стані безнадії, розпуки, відчаю... Люди позбавлені надії. Але надія повертається, коли вони зустрічають когось, хто готовий їм безкорисливо допомогти. Буває так, що навіть найглибші духовні проблеми можна розв'язати через звичайні добрі діла. Саме тому можна вважати, що благодійництво сьогодні найбільше промовляє до людей.

Тільки допомагаючи іншим, усвідомлюємо, що живемо самі..."

Закінчення. Початок на 2-й стор.

Для всіх, хто хоче долучитися до нашої праці, подаємо номер рахунку в банку: Благодійний Фонд "Карітас-Львів УГКЦ"
Р\р 26001301410823 в філії ЛЦВ Промінвестбанку м. Львова, МФО 325633 ЗКПО 23973610.
Наша юридична адреса:
"Карітас-Львів УГКЦ", вул. Коперника, 31/1, м. Львів, 79000. Тел/факс: /: 80322/ 72-08-44.
Адреса бюро: вул. Листопадового Чину, 12/8а, м. Львів, 79007. Для листів: поштова скринька 2133, Львів-7, 79007 Електронна адреса: CARITASLVIV@GMX.NET Директор: Ярослав Лемик.

ВІД АВТОРА

ІСТЕРІЯ НА КІСТКАХ

Іван АНДРУСЯК,
поет

"Москва — Символ, Образ, Тип російської влади з її месіанською й універсалістською претензією на весь світ... Цю владу Москва зреалізовує по-ординськи: знищенням конфліктуючого, а не угодою з ним... Ця влада — переможець, якому потрібні, однак, усе нові й нові супротивники. Без них вона не влада". Прикметно, що ці слова належать російському-таки історикові Юрію Афанасьєву. І хоча говорив він про часи становлення Московії, проте актуальність цих слів напрочуд гостра донині. Складається враження, що без перманентного пошуку ворога Росія просто не може існувати. Згадаймо: лише протягом останнього часу в цій іпостасі побували Україна, Грузія, Молдова, Польща, навіть "суперлояльна" нібито Білорусь...

Тепер настала "черга" Естонії. Приводом дикого спалаху ненависті Росії до цієї маленької країни і її гордого народу стало рішення естонської влади перенести з центру Таллінна на військовий цвинтар пам'ятник російському воїнові-"визволителю" й останки похованих під ним солдатів часів Другої світової війни. Абсолютно нормальна, здавалося б, річ — бо не місце людським останкам у гамірному міському центрі, вони мусять покоїтися у цвинтарній тиші, як це прийнято в усіх цивілізованих народів. Але в тім то й річ, що Росія завжди вважала "щедро" розставлені по всіх колись окупованих нею територіях пам'ятники не чим іншим, як "знаками своєї присутності", а до людських останків, які покояться під цими пам'ятками, Росії насправді ніколи не було діла...

Саме так сталося й цього разу. Розумне й очевидно гуманне рішення естонців перенести людські останки й пам'ятник туди, де їм і слід бути — на цвинтар, — спричинилося до дикого спалаху російської шовіністичної істерії. "Атака" почалася, так би мовити, "по всьому фронту". Використавши свою "п'яту колону" в Естонії — росіян, чимало яких після розпаду СРСР залишилися жити в цій країні, — Росія в ніч на 27 квітня спровокувала безчинства на вулицях Таллінна. Весь світ бачив на телеекранах, як п'яні й обкурені молодики з криками "Слава Рассії!" громили центр естонської столиці й грабували все, до чого "дотягалися" — у "найкращих нацистських традиціях"!

Далі — більше. Із російської території почалася хакерська атака на естонські урядові сайти, яка на якийсь час повністю заблокувала їхню роботу. Причому ніхто навіть не таївся — комп'ютерники швидко встановили, що адреси, з яких проводилася ця атака, були навіть... у Кремлі! По Росії прокотилася хвиля закликів бойкотувати естонські товари, а пропутінські молодики з організацій із симптоматичними назвами "Наші" і "Мєсніє" більше тижня блокували роботу естонського посольства, повністю паралізувавши його роботу. Про істерію в російських ЗМІ й говорити нічого — це для них справа "звична"...

Але й це ще не все. Далі почалися взагалі безпрецедентні у світовій практиці речі — Росія припиняє поставки в Естонію нафти й вугілля, офіційно пояснюючи це... необхідністю проведення ремонтних робіт на залізниці! І, звісно, остаточно "вгроблюючи" свою й так добряче підмочену перед Європою ділову репутацію. Але що їм до репутації, що їм до міжнародного права, нарешті, до гуманності й людяності, якщо в них незабаром вибори, а отже, слід "пошуком ворога" й нагнітанням істерії підготувати свій народ до передачі влади Путіним наступнику — або ж перетворення самого Путіна на "царя", про що там усерйоз уже ведуть мову...

Щоправда, вибори ті аж наступного року, а отже, російська істерія довкола Естонії — лише початок чергового "приступу".

Хто наступний?

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник Степан Брацюнь
Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Анатолій Погрібний, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net
www.nacija.org.ua
Адреса видавця: 01004, вул. Горького 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61
Головний редактор Михайло Сидоржевський

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26001016925980 в банку "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300131, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ВАТ "Видавництво "Київська правда"
Замовлення №
Наклад 10 000 примірників
Ціна договірна